

Spørsmål 211 (2021) fra Lina Strandbråten (AP) og Herman Ekle Lund (V): Startlån og boligtilskudd

Til:	Rådmannen	Dato:	18.11.2021
Fra:	Lina Strandbråten (AP) og Herman Ekle Lund (V)	Saksnr:	21/00070-213
		Deres ref:	

Bakgrunn for spørsmål:

Startlån og tilskudd fra kommunen kan hjelpe innbygger som har hatt langvarige problemer med å få lån i vanlig bank til å kjøpe eller tilpasse egen bolig. I noen tilfeller kan kommunen kombinere startlånet med et boligtilskudd. Kommunens vedtak kan i slike saker påklages og klagen dersom den opprettholdes av administrasjonen blir sendt kommunens klagenemnd for endelig avgjørelse.

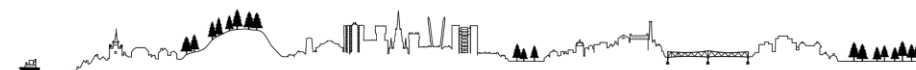
Klagenemnda har i de siste klagesakene ifbm startlån oppdaget ved behandling av saker at det er skrevet ulikt på Drammen kommunes og Husbankens nettsider om hvem som har rett på startlån. I klagenemndas siste møte ble det stilt spørsmål fra nemndas leder om hvorfor det var ulikt da det på kommunens nettsider var en snevrere målgruppe enn det som var på Husbankens sider. Administrasjonen sjekket dette og svarte muntlig i møtet at det som fremkommer på kommunens nettsider er korrekt og at Husbanken ikke hadde oppdatert sine sider. Nemnda fikk ingen dokumentasjon på at dette stemmer utover det muntlige svaret. Medlemmer i nemnda valgte derfor å kontakte Husbanken for å få en vurdering om det stemmer at det er Drammen kommunes informasjon som er korrekt, eller om det er riktige på Husbankens side og i forskriften. Husbanken fikk oversendt som står på kommunens nettside og bedt om en kommentar sett opp mot forskrift og målsetning med startlån. I svaret fra Husbanken, vedlagt, er det tydelig at Drammen kommune sin informasjon ikke er korrekt og Husbanken opplyser at opplysninger på kommunens nettside strider mot forskrift og målsetning på flere punkter. Det er derfor grunn til å stille noen spørsmål om kommunens ordning og håndtering/prioriteringer sett i lys av svar fra Husbanken.

Viser til Drammen kommunes side om startlån. Boligfinansiering | Drammen kommune Og punkt «Hvem som er prioritert til startlån».

Spørsmål:

- Når og hvilket organ har vedtatt prioriteringene kommunen har nå på sine sider og evt med hvilken delegert myndighet?
- Hva er kommunens kommentar til Husbankens svar på forespørsel vedr reglene (ref. vedlegg)?
- Hva vil kommunen forta seg for å rett opp i dette dersom det er feil fra kommunen side?

Styring og eierskap

- Dersom kommunen har hatt en feilaktig prioritering som ikke er i tråd med Husbankens regler eller forskrift. Hvordan skal kommune da rette opp i de saker man har avslått søknader med feil grunnlag. Dette være seg både administrative avslag som ikke er blitt påklaget, og avslag som er påklaget til klagenemda hvor administrasjonen har fått medhold i klagenemda på grunn av nevnte prioriteringer.

Vedlegg:

- Vedlegg til spørsmål

Svar

Drammen kommune har ikke egne kommunale retningslinjer for tildeling av startlån. Kommunen skal forholde seg til «Forskrift om lån fra Husbanken Kapittel 5 «Startlån», og tilhørende veileder.

Ved inngangen til 2020 mottok kommunen et skriv fra Husbanken, hvor Husbanken informerte om prioriterte områder og viktige endringer fra 2020.

I andre avsnitt stod det:

«Barnefamilier har hovedprioritet.

I 2019 økte andelen av startlånsmidlene som gikk til barnefamilier. Rask og god håndtering av ekstrabevilgningen på 110 millioner kroner i etableringstilskudd medførte at familier med mer enn 600 barn fikk tilskudd til etablering i egnet bolig. Likevel er det fortsatt mer enn 35 000 barn i lavinntektsfamilier som bor i uegnede boliger (tall for din kommune finner du i den boligsosiale monitoren, se neste avsnitt). Derfor har barnefamilier fortsatt hovedprioritet i det boligsosiale arbeidet i 2020. Andre prioriterte målgrupper er bostedsløse og unge uføre»

Beklagelig vis ble dette skrevet tolket slik at denne prioriteringen også skulle gjelde for tildeling av startlån. Som følge av det har søkere utenom disse prioriterte målgruppene har fått avslag i 2020 og i 2021.

Rådmannen har nå startet arbeidet med å gjennomgå **alle** søknader om startlån, **som har fått avslag**, i perioden fra 1.1.2020 frem til dags dato. Alle søknader som er innenfor målgruppen for startlån, slik den er definert i Forskrift om startlån § 5-4, vil bli gjenåpnet og vurdert på nytt:

«§ 5-4. Tildeling av startlån

Startlån skal tildeles etter en behovsprøving. I vurderingen skal kommunen legge vekt på om søkeren

- forventes å ha langvarige problemer med å finansiere eid bolig og*
- har benyttet muligheten til sparing innenfor de økonomiske mulighetene søkerens inntekter og nødvendige utgifter til livsopphold gir.
Selv om vilkårene i første ledd ikke er oppfylt kan kommunen gi startlån i alle disse situasjonene*
- husstanden har barn eller særlige sosiale eller helsemessige utfordringer, og hensynet til å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon innen kort tid taler for det*
- husstanden har problemer med å dekke bostedskostene, og refinansiering med startlån kan bidra til at husstanden kan bli boende i boligen sin*
- boligsituasjonen hindrer mulighetene til å opprettholde et arbeidsforhold, eller hindrer utvikling av det lokale næringslivet*
- lånet bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger.*

Departementet kan gi ytterligere føringer for tildeling av startlånet.

Startlånsøkere som på feilaktig grunnlag har fått avslag på søknaden, vil få tilbud om lån.

I handlings- og økonomiplan for 2022 – 2025, har rådmannen foreslått å søke Husbanken om en startlånramme på 350 millioner kroner i 2022. Sammen med ubrukte midler i 2021 vil dette gi en disponibel utlånsramme i 2022 på ca. 450 millioner kroner.

Rådmannen har dialog med Husbanken om det inntrufne. Rådmannen vil undersøke muligheten for å kunne øke startlånrammen i 2022 dersom gjenåpningen av sakene vil medføre så store lånebehov at det i stor grad vil gå ut over nye søkere. Dette under forutsetning av at kommunestyret, i så tilfelle, vedtar å søke om økt ramme i 1. tertialrapport 2022.

Rådmannen vil gi en muntlig orientering om saken i møtet i Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg, den 27. januar 2022.